

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és esztűrtőkön.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50
Egy hónap 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr. a vasárnapi szám 15 kr.

Városunk rendőrkapitányai.

Lapunk múlt számában egyszerűen regisztráltuk azt a szenzációs hírt, hogy Nikolits György városunk tb. főkapitányát, első alkapitányát a kir. Curia hivatalos hatalommal való visszaélés miatt vád alá helyezte. — Ismeretes incidens szolgáltatja a vád alá helyezést okait. Még a múlt orsz. képviselőválasztás idejéből való, midőn Nikolits György a kormánypart konferenciájára napján látta Eremits Bogolyub nyugalmazott árvaszéki ülnököt egy az alkapitány rendelkezése ellenében tett nyilatkozatáért fegyveres rendőrökkel kísértetni a városházára s ott 15 perczig fogva tartani.

Most, hogy a kir. Curia e ténykedést olyanak találta, melyért vád alá kellett Nikolitsot helyezni, aligha lesz józan eszű ember, a ki be ne látná, hogy a nevezett alkapitány tulbuzgón teljesítette kortesi szolgálatait a kormánypart irányában.

S ha akkor, midőn az eset történt, a be nem avatottak, pártállásuk szerint bírálhatták is az esetet, a beavatottak bizonyára tisztában voltak a felől, hogy itt hivatali önkény forog szóban a legbrutálisabb alakban.

Tisztában volt első sorban, mert hivatásánál fogva tisztában kellett lennie, Sándor Béla főispán, ki kötelességszerűleg referáltatott az esetről magának. Nem lehet azt mondani, hogy félrevezették s célzatosan informáltak, mert az esetnek számtalan szemtanuja volt s módjában állott volna pro és contra meghallgatni a történeteket.

Ha akkor Sándor Béla ezt megcselekszi s kötelességét esküjéhez hiven teljesíti, akkor a megsértett jogrendnek nem kellett volna évekig arra várni, hogy példa statuáltassék, hanem Niko-

litsot a főispán függesztette volna fel állásától.

Mily nyombus vette volna körül Sándor Bélát e pártatlanságáért, és igazságszereteteért!

Pedig nem tett volna többet, mint a mit a kir. Curia az igazságügy lassúsága folytán csak most idézett elő.

Nikolitsra nézve ugyan előnyösebb így, de a jogrendre annál kevésbé előnyös.

S ugyancsak a főispán lett volna hivatala a Csavrák-ügyben is fölfüggeszteni Walter főkapitányt, s nem állott a megsértett jogrend érdekében az, hogy az igazságszolgáltatás lassúsága szolgáljon az illető tisztviselőnek előnyére.

Igaz ugyan, hogy Waltert a bíróságok fölmentették, mert nem találták meg cselekedetében a büntetendő dolust, s a hosszas fölfüggesztés által expiálnak találták tettét, meglehet, hogy Nikolits esetében is ugyanily eredményre jutunk.

Ez mellékes kérdés.

Itt a fő az, hogy olyan természetű tisztviselői ténykedés fölött, mely első látatra az önkény s brutalitás eklatáns nyomait viseli magán, nem szabad a felügyeleti tényezőknél szemet hunyni.

Sándor Béla főispán letette viselt méltóságát s más pályára lépett, a mivel önmaga látszik igazat adni annak a felőle táplált fölfogásnak, hogy gyenge s erély nélküli főispán volt.

De azért a tanulságot le kell vonnunk.

A vármegyében s a város falai között is a tisztviselői önkény s brutalitás ugyszólván polgárjogot nyert.

Bácskában számtalan tisztviselőt függesztettek föl a bíróságok vád alá helyező határozatai folytán.

Tehát a legszigorubb objektivitás mellett is konstatálni kell,

hogy itt beteg állapotok uralkodnak.

De azért egyetlen egy példát se tudunk arra nézve, hogy a főispán valamely tisztviselőt ily magaviseletért hivatalától fölfüggesztette volna!

Mire vall ez? — Itélje meg a legelfogultabb híve Sándor Bélának.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságát folyó hó 18-ik napjára rendkívüli közgyűlésre hívták össze. Ennek a rendkívüli közgyűlésnek tárgya lett volna, a mint általában beszéltek, Sándor Béla főispán bucsója is. Azonban nem érkezvén a ministertől meg a felmentés, illetőleg nyugdíjazás; ez a tárgy ugylátszik egyelőre elmaradt.

A főispán azonban beteget jelentett. Az alispán pedig, éppen mert a bucsuzás elmaradt, nem szakította meg hivatalból való távollétét, s így a közgyűlést Karácsony Gyula megyei főjegyző nyitotta meg, üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, a jegyzőkönyv vezetésével Bertolino Sándor tb. főjegyzőt bizta meg, míg a netalán szólni kívánók feljegyzését Lederer Pál aljegyzőre bizta.

Az egész közgyűlés különben alig tartott egy negyed óráig.

Két tárgya volt összesen.

Először Zenta rendezett tanácsu város képviselőtestületéből kilépő, választás alá eső községi képviselők helyébe megválasztandó új tagok választásához elnök kirendelése.

Választási elnökké az állandó bizottság javaslatához képest egyhangulag dr. Molnár Károly megyei főjegyzőt rendelte ki a törvényhatósági bizottság.

A második tárgyat Kaich Józsefnek a központi választmányi tagságról történt leköszönése folytán megürült központi választmányi tag megválasztása képezte.

Titkos szavazással a beadott 44 szavazat közül 44 szavazattal Bagó Gerő aljegyzőt választották meg.

Erre aztán vége lett a közgyűlésnek.

A szerb magyar barátság.

(Történelmi politikai tanulmány Gyurjevics János volt közoktatásügyi minisztertől. Szerbia, Belgrád 1895.)

Belgrádban a szerb irodalom ismét egy művel gazdagodott, mely bizonyos szerbiai köröknek a magyar nemzet elleni hangulatáról fényes bizonyosságot nyújt és azoknak, mint kiténik, az a szándékuk, hogy a jó

egyértelmű, a mely Szerbia és Magyarország közt fennállt úgy tűntessék fel, hogy ez a Magyarországi szerb ajku honpolgárok érdekeinek elárulását jelentené.

A mű elejétől végig magyar ellenes és tendenciosus hangon van írva, hangosan tiltakozik Szerbiának Magyarországhoz való közeledése ellen, és csak azt czélozza, hogy a belgrádi szerb dalárda és a szerb kir. színház bpesti vendégzereplését megakadályozza*) helyesebben mondva ironizálja.

A mű írója Gyorgyevics János, egy zentai születésű magyar szerb, ki az újvidéki szerb algymnásiumnak tanára volt, a tanári pályát elhagyva a journalistikának szentelte magát a szerkesztője volt a „Szerb Naplónak” (Szerbszki Dnevnik), hol Mileticsel együtt működött.

Midőn a Magyarországi szerb ajkuak úgynevezett „nemzeti színházukat” alapították, annak színigazgatója, majd Belgrádban menven az ottani szerb színháznak lett igazgatója. Később igazgatója volt a sabaczi gymnásiumnak és utójjára közoktatásügyi miniszter.

A cikkek azután könyvvalakban is megjelentek a könyvpiacra. Hogy a mű jellemével az olvasót közelebről megismertessük, egy néhány karakterisztikus mondatot idézünk: „Hol vannak azok az ígéretek, a melyekkel ti magyarok az ottani szerb és oláh testvéreinket becsatátok? Mit vétettek azok nektek, hogy oly kegyetlenül elnyomjátok? Nem hűséges szövetség és segítőársatok voltak ők nektek a constitutio elnyerésében. Miért nem tartjátok meg szavatokat most, a midőn országokban, nemcsak hogy föltétlen urak vagytok, hanem Ausztria felett is ti uralkodtok, kinek ti magyarok a szerbek és románokkal együtt legajzóttjai voltatok. Így kellett volna a szerb politikai és államférfiaknak a magyarokhoz szólni, de ezek félték egy szót is felemlíteni, nehogy valamiképen megsértsék, hízélgő mosolylyal mentek elibök, megszorították a kezüket azoknak, a kik az ő testvértüket elnyomják; és champagne poharak csengése között hangzatos toasztokban éljen örökös mellett család kisérétében újabb barátságot kötöttek testvéreik elnyomóival. — Igen a magyarok leitetek álarcukat. Nincs többé szükségük a nemzetiségekre.”

Számítanak arra a békés irányzatra, mely Európában uralkodik, hogy a nemzetiségek részéről való minden ellenállást ki-méltlenül összetörjenek, hogy a rég óhajtott vágyukat betöltsék: a milleniumnak 16

*) A mű először hírlapi cikkek alakjában és a tavali szerb látogatást megelőzőleg jelent meg.

millió magyarosított alattvalóval ünneplése. És ilyen barbár jelenségekkel szemben nekünk legalább is semlegeseknek kellene maradnunk, nem pedig még a testvéreink elnyomóit segíteni stb. stb.

Nem akarunk a mű biralatába bocsátkozni és nem kutatjuk ezuttal vajjon a szerzőnek igaza van-e vagy nem, mi csak a mű czélatos ingerlései és az irány ellen kelünk ki, mely a mi békés szerb ajku polgártársainknál viszhangra találhat.

Mi nem látjuk be, hogy honfiársainknak itt Magyarországon oly rossz dolguk volna, és elnyomatásról eddig soha egy szóval sem panaszkodtak, legalább jogosan nem, sem a törvényhozás előtt, sem pedig hazai szerb hírlapokban. És ha azok a magyar álamban jól érzik magukat, mi szükség van arra, hogy egy renegat, mint megváltó ezen a fejét törje, és magát a magyar szerbek profétájává feltölje. Természetesen nagyon szépen hangzik az, ha az ország határain kívül s Szerbiától védve jeremiádatok zeng a Száván túl Magyarországra; azt nagyon jól tudják az urak szerbiában, de azt nem kérdezik, miként van otthon saját fészükben, hol a radikálisok ellenségüket a liberálisokat irgalmatlanul elkergettek hivatalaikból és a főispánokat (okruzsni nácselnik) kondukturára degradálták. Teszi ezt a magyar az itteni szerbekkel? És a tisztelt szerző ur, nagyon lekötöleznél, ha megnevezne egy községet, egy templomot, vagy egy zárdát is, a mit a magyarok a szerbektől elvettek és erőszakkal magyarosították volna, de mi sok ilyet tudunk mutatni, a mit testvéreik az oláhok a szerbektől erőszakkal elvettek és megoláhsították. Sapientia sat!

Hodsági idyll.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes szerkesztő úr!

Hodság 1895. ápril 16.

Olyan régen nem referaltam már, hogy szerkesztő ur bizonyosan haragszik reám s beszűnteti a tiszteletpéldányt. Hogy e malőr ne érjen sietek a legújabb eseményekről beszámolni.

Szerkesztő ur mint tudós ember bizonyosan tudja merre van Hodság városa s tudja azt is, hogy itt szolgabírósg van. Persze szerkesztő ur azt hiszi, hogy a szolgabírósg bizonyos hivatalos dolgok elintézésére van hivatva én is azt hittem!

(Egy itteni rossz nyelvű uri ember azt mondja, hogy a közakadékoskodást és a köz-nemigazgatást vegzi.)

Most azonban felfedeztem a szolgabírósg egy új hivatását s mondatom ennek felel meg a legnagyobb buzgalommal; azt t. i., hogy a főszolgabíró felcsapott ellenzéki kortesnak.

Ne kételkedjek szerkesztő úr! Mindjárt elmondom.

Tetszik tudni a közegészségügynek vannak bizonyos követelményei pl. evenkint a kolerát várni stb. de ilyen követelmény az is, hogy a község körül és belül ember fojtó búzt tűrni nem lehet, pedig — tapasztalásból tudom, — hogy a kender aztató bűze nem a legutolsó e tekintetben.

Mindezek daczára Hodsághon az a fel-fogás, hogy a kender aztató szaga egészséges s azért a belterületen, de meg a község közvetlen közelében levő agyaggyödrök vizé tömve volt kevés kenderrel s a közegészség is megvolt meg a kender is, pedig ez minden évben ismétlődött.

Megkezdődött az idén is. Tele volt már minden agyaggyödör — egyet kivéve, a legnagyobbat, mit gondol szerkesztő úr, miért maradt épen a legnagyobb üresen?!

Ne törje rajta a fejét szerkesztő úr, megmondom én, — azért, mert a főszolgabíró arra jár tanýárja s ha látná erre, már nem hunyhatna szemet, másutt tehetnek amit akarnak s ha valaki figyelmezteti a politikai hatóságot azt felelik reá, hogy „*ki van dobolva a tilalom!*”

Én azt hiszem, hogy ez elég is!

Hija de forgandó a szerencse!

Igaz, hogy nyomban a tilalom kihirdetése után a községi esküdtek voltak az első, a kik a beteltek között levő gyödröket telerakták kenderrel, mert nisz nekik csak nem lesz bajuk, őket a szolgabírósg nem bántja, — nem is bántotta eddig! Igen de most!

Megirigyelte az esküdtek e szabadalmát több német.

Eszükbe jutott, hogy hiszen nekik is veregette vállukat a főszolgabíró a választáskor, tehát nekik is szabad valami.

Kaptak magukat a legnagyobb agyaggyödört ma reggelre tele rakták kenderrel, lett erre ribillió: — főszolgabíró, szolgabíró, rendőrség, csendőrség mind talpon volt. Ki volt adva a vizgató parancs „*a kenderit ki kell szedni a vizből.*” bizony erre egy sem hallgatott, rakta a kender tovább a vízbe, míg nem valamelyes ellenmondásért egy legjobb sváb gazda fiát a csendőr letartóztatta s a községvároshoz kísértette.

De kérem a községvároshoz szemben áll egy sarok, a sarikon férfit áll, aki észre veszi a veszélyt, — hogyan a legűségesebb mame-luk fiát bekísértő? hisz ez borzasztó! Eb-

T A R G Z A.

Regina emlékére . . .

A „Z. és V.” eredeti lárczája.

Irtá: S. Sándor.

Néhány nap előtt, még bámultak üde arczát, kéjes gyönyörrel élveztek gazsás mosolyát és érdekel hallgatták gazdagon színezett kellemes csevegését . . .

Kedvessé tették őt magas színvonalon álló műveltsége és szeretetreméltó nyájassága; bájosan pedig előzőekeny vendégszeretete, melylyel vonzóvá tett maga iránt férfit, nőt, fiatalit és öreget egyaránt . . .

A ki csak ismerte, szerette őt, — s ki ne szeretne volna, a ki ismerte? — Hisz vidám tekintete mindenkire biztatólag intett, csengő hangja pedig valósággal felvilányozta a bánatos, szenvedő lelkeket . . .

Rövid pályafutása az életben csupa derűverőfény és boldogság volt. Termékeny elme és nemesen érző szív lakozott benne. Fogékony volt minden szép-, jó és nemes iránt. . .

Ajakáról ellebbenő édes mosoly ép oly

felemelő és angyali arczáról sugárzó szende báj ép oly vigasztaló volt, mint a villamos-sággal terhes felhőn keresztül törő nap-sugár . . .

Szóval a lelki szépségnek minden virága pazarul ékesítette őt . . .

Nem is földi, hanem isteni teremtés volt . . .

Talán ezért szőlította magához ily korán, — életének tavaszán — ezt az *ártatlan liliumszálat* a mindenható? . . .

Szoros baráti kötelék fűzött engem hozzá már gyermekkorom óta.

S az a kölesönös tisztelet, melylyel már iskolaéveinkben egymásnak hódoltunk, a legbensőbb rokonszenvet eredményezte, melyet egymás iránt táplálni — künn az élet mezéjén is — soha meg nem szüntünk . . .

Ennek tudata fájó érzést keltett egyesekben, — kiknek körétől Regina szelíd lelke tartózkodott, mert distinguált finom érzékével átérezte, hogy barátságukban a vonzalom hamisított ereje honol és felismer-te, hogy vonzalmukban a barátság titkos

rugója működik. Már pedig az ő szűziesen szeplőtlen jelleme megvetette az álnokságot, hóféhér tiszta becsületérzése gyűlölte az alattomoságot és romlatlan érzülete nem ismert utógondolatokat, mert saját gondolat világának forrása szive mélyében gyökeredett.

Igaz ugyan, hogy jellem szilárdságáért, határozott nyíltságáért egyesekről sokat kellett „szivem virágának” szenvednie.

Ajka azonban azért nem nyílt panasza-ra, inkább magába fojtotta a fájdalom keservét.

Én pedig szivem sugallatát követtem: nem engedhettem őt egy pillanatra sem, — őt, az ártatlant — sorvasztó és emésztő kinok között tejelődni . . .

Elszorult szívvel kopogtatam be a szentélybe, hol lelkem nemtője lakott.

Iróasztala mellett találtam mély gondolatokba merülve. Halvány arca némileg elárulta, hogy kínos sejtelmek gyótrik, és az előtte fekvő „Létért való küzdelem” című tanulmány, melyet olvasott, némileg igazoltá tette előttem izgatott kedélyállapotát.

Intésére közelibe ültem s perczelekig

ből baj lesz! Ezen segíteni kell. Igen de hogyan? A főszolgabíró szigorú ember (?) azáltal nem lehet beszélni, hanem beszélnek a férfialak meg a szolgálóival, — e közből azonban folyton csődül a nép, zugolódik, szitkozódik — de megjelenik a férfiú s intésre csend lesz. Előadja, hogy a történeteken változtatni nem lehet, hanem forduljanak az alispánhoz az az átíratást meg fogja engedni!

Ez szép szó! Megyünk az alispánhoz! Kérem holnap ott is lesz.

Egy része ennek örült, más része undorral fordul el az ilyen dologtól, a hol az igazság az egyik embertől az első betűivel rövidebb, mint a másikkal szemben.

Fogadjunk szerkesztő úr, hogy az alispán azt fogja kimondani, amit már beáztattak, az maradjon a vízben, de többet nem szabad áztatni. Így aztán a kecske is jól lakik, a káposzta is megmarad!

Nem mer fogadni szerkesztő úr?!

De írok valami vigasztalóbbat is. Községünk egy derék iparos, Rapp Bálint egy cséplő garnitúrát átalakított saját rendszere szerint magánjáró gőzgéppé s a községben ma tartotta próbáját szazakra menő érdeklődő gazda jelenlétében, kik az eredményei kivétel nélkül meg voltak elégedve.

Gratuláljunk neki mi is.

O.

„Az árvák pénze.“

Közzöltük annak idején azt a budapesti lapokban megjelent cikket, mely e cím alatt pertractálja a keryjai árvatár kezelésé körül évek előtt felmerült szabálytalanságokat.

Szokásunk lévén az „adiatur et altera pars“ elvét a szó legtágosabb értelmében alkalmazni, kötelességünknek tartjuk az ezen cikkben személyesen is megnevezett Preszly János volt keryjai jegyzőnek a „Nemzet“ hasábjain megjelent rectificációját is kívánatára közölni.

A rectificáció következőleg hangzik:

Fenti cím: alatt a „Pesti Hírlap“ ápr. 4-iki számában és többi fővárosi lapokban egy közlemény jelent meg, melynek tendenciózus voltát s a valóságnak meg nem felelő állításait Bács megyében ugyan mindazok, kiknek illetékessége alá a dolog maga tartozik, kellőleg tudják mérlegelni, de úgy, amint a közlemény megjelent, nagyon alkalmas arra, hogy a viszonyainkat nem ismerő közönség félrevezettségé, a mi — ugyáltszik — a közlemények czélja is volt.

Mindennek előtt eléggé jellemzi a cikket

író szándékát a közleménynek az a tenorja, a melylyel a Keryja községi árvapénztár kezelése körüli szabálytalanságokat olyanokká tünteti fel, mintha azok legujabb keletűek volnának; hiszen a közlemény czíme alá is az „ujabb korrupció Bácskában“ szövegi jelzést alkalmazta, valamint a tényállással homlokegyenest ellenkező, egyebek mellett a közleménynek azon állítása is, hogy a penztár vizsgálataánál kiderült, miszerint „az árvák kasszájából 60,000 frtot meghaladó összeg hiányzik“.

Minden mentegetés vagy szépités elkerülésével, álljon itt az aktaszzerűleg megállapított tényállás:

Az 1889. évben, az illetékes vármegyei hatóság rendelkezése folytán, a Keryja községi árvapénztár 1861-től kezdődő községi kezelésére vonatkozólag az egyéni leszámolás megejtését s ennek során megállapított, hogy az árvapénztárnak mintegy 43,000 frtnyi oly követelése van, a melynek biztosítása körül a törvény és szabályok rigorozus intézkedései a mindenkori községi előjárások által — nem tagadom — mulasztás folytán, de nem tartván, e követelés behajthatósága kétségessé vált.

A Keryja községi árvavagyonnak a megyei árvapénztárba való bevonása rendelkezett azután el és eszközöltetvén is, a vármegye arvaszéke, ügyésze által — úgy a mint ez minden, a községtől átvett árvavagyonra nézve szabályszerűleg megtörtént — a keryjai árvatár összes követeléseinek, tehát a keteseknek jelzett 43,000 frtnyi követelésnek behajtását eszközölte, minek eredménye az lett, hogy a 43,000 frtnyi kétes követelés már ez idő szerint is 28,000 frtra apadt le s a perek mai állása szerint még további, mintegy 10,000 frtnak behajthatósága kétségtelen.

A vármegye arvaszéke, előző számvévi vizsgálat alapján a terjedelmes nyilván tartási munkálatok, a nagy anyaghalmoz lelkiismeretes összegyűjtése és elbírálása után, az ügyet a vármegye törvényhatósága elé terjesztette, mely a mult év folyamán egy az ügy minden részleteire kiható határozatban egyebek között a törvény és szabályok rendelkezéseinek ridegen megfelelvén, megállapította a követelések biztosítása körüli mulasztást elkövetett községi előjáróknak anyagi felelősséget, ezek között, az enyemét is, ki a kérdéses 1870—1889-iki időben községi jegyző voltam s a törvény rendelkezésének megfelelőleg a keryjai árvapénztárt érhető kár erejéig a biztosítás iránt nem intézkedett, azon egyszerű okból, mert a már 6-ik éve tárgyalás alatt levő ügy keletkezté-

nek majdnem legkezdetén, a vármegyei arvaszékek kezdeményezésére, jogerős bírói rendelkezés alapján az eredetileg 43,000 frtnyi kétes követelések erejéig a biztosítási zálogjog úgy az én, mint a törvény alapján a felelőségben velem részes volt községi bírők, közgyámok ingatlanaira ma is nyilvánkönyvileg előjegyezve van, mely ingatlanok értéke, az árvatár esetlegesen érhető kárt legalább háromszorosan fedezi.

A törvényhatósági bizottság határozata több oldalról meglebbeztetvén, a felebbezések, az ügy minden részleteit tüzetesen előtűntető számadásokkal és iratokkal, hónapok óta a belügyminiszteriumban várják a belügyminiszternek legfelsőbb fokú közigazgatási elődöntését.

Ez a tényállás s ezen tényállás alapján: nem igaz, hogy a belügyminiszternél járt köldöttésg neki most tárta fel az ügyet, mert a belügyminiszterium tudtával már 6-ik éve, a törvényes tárgyalás folyik s az ügy maga hónapok óta a belügyminiszternél van; nem igaz, hogy 60,000 frtot meghaladó összeg hiányzik, hanem az árvapénztár 28,000 frtnyi követelésének behajthatósága kétséges, de a perek még befejezve nincsenek s így az összeg még nincs megállapítva; de az árvapénztár esetleges kára 3-szorosan jelzőlagilag biztosítva lévén, az árvák pénzének elveszéséről egyáltalán szó sem lehet; nem igaz, hogy a főszolgabíróval való sógorági viszonyom folytán nekem a hajam szála sem görbült meg, mert ingatlanaimra a keryjai árvatár javára jogerősen 43,000 frt erejéig jelzőlag-biztosítás van telekkönyvileg előjegyezve s szemben azzal, hogy dubiózus követelésekkel ez idő szerinti összeg már csak 28,000 frt s hogy a felelőségben s így a kárterítési kötelezettségben velem több községi előjáró is osztozik, ennél több bajt, gondot rám tüklnálni egyedül csak a cikkíró akarhat.

Végül rosszakaratu inszinuáció, mely az ügyet és engem a járási főszolgabíró személyével hoz összefüggésbe, mert igaz, hogy járási főszolgabíró sógorom, de főszolgabíróvá 1894. január hó 11-én lett megválasztva s akkor, mikor e dolog történtek, mikor a keryjai jegyzői állásról évek előtt lemondottam, nemcsak főszolgabíró, de megyei tisztviselő sem volt s így ezen ügyre soha semmiféle ingerenciát nem gyakorolhatott.

A belügyminiszternél járt híres deputáció állott azon előjárókból, kik velem a felelőségben és kárterítésben részesek, vezetőjük Krasznay Ferenc ügyvéd ur, pedig fiskálisuk, Kis — ha előadásuk úgy uszt meg, mint a közlemény írja — mellekes uton kísérelték

szegezték egymásra tekintetünket némán, szólanul . . .

Szívünk hangosabban dobogott, ütérünk szenvedélyesebben csörgedezett.

Szólni akartam, de ezuttal cserben hagyott bátorságom. Majd kevéssé reá felállottam s izgatottan sétáltam föl és alá.

Végül leküzdvén a fájdalmat, mely minden idegemen végigszikkasztott — összezedtem erőmet, eleibe álltam s jobbotom nyujtva feléje, szóltam:

„Buzsuzni jöttem el hozzád s midőn kérlek, hogy légy nyugodt és felelj mindent, csak egy kívánságom van: ha valaki kérdésné, ismertél-e engemet? mond; egykor — igen . . .

Tovább nem folytathattam, mert ajkaimon elhalt a szó, képzeleteim világából pedig kivestett a gondolat . . .

Regina megértette szavaim és kezeibe temetve arcát, sirt, keservesen zokogott. Majd így szólt:

„Ha tudnám, hogy valaha csak bármivel is megbántottalak, már itt előtted eljegyezném magam az anya földdel. S mégis miért érezteted velem . . .“

Többet nem birt szólni, hanem fuldokló zokogással kebelemre borult, miközben számtalan forró csókot lehelt homlokomra.

Hiába akarták elfojtani a tüzet, mert annál magasabb lobbal égott . . .

Egy forró kézzorítás után sajgó szívvel távoztam . . .

Mielőtt azonban átléptem volna a kiszűböt még egyszer visszatekinttem, miközben bájos arcáról leomló ragyogó gyönyörök fénye sugárzottak lelkem mélyéig . . .

Az utcára kiérve, tekintetem önkénytelenül odavetődött a ház jégvirágos ablakára . . .

Bájos ideáalom állott ott és kezében rózsaszínű selyem zsebkendő lobogtatott . . .

En viszonoztam azt számtalanszor s ki tudja nem-e először és utóljára vagy talán — — örökre . . .

Mint a tiszta égből lecsapó villám hatott réam fájdalmasan a lesújtó hír, hogy életem e ragyogó csillaga leáldozóban van.

Madárszárnyalásnál is gyorsabban repültem lelkiüdvösségem beteg ágya mellé.

Január 30-iki volt. Szomorú emléktű nap ez életemben . . .

Hóhéhr párnák között feküdt puha hajfürtein a kedves teremtés. Már a remény biztató sugara sem táplálta őt többé. A lélekzetvétele mind nehezebbé vált.

Csak imádkoztam, hogy utolsó kinjait enyhítse a szenvedőnek a Mindenható ! . . .

Mint a nyári nap izzó melegét egyszerűre tovaűző, sívító szélvész, úgy sujtott le a hír, hogy Regina — lelkem bálványá — meghalt ! . . .

Rettenetes pillanat. Tehát már nincs mentésg, vége — minden reménynek . . .

Elhomályosodott szemeim előtt lebeggett már szelíd lelke, amint fáradt szárnyain az ég megmérhetetlen végtelensége felé készült . . .

Lelkemben átsűrűdött a végtelen bánat érzetének keserve s kiapadt, szemembe ismét beleszőkött a köny . . .

Gyöngygyük utca harmas száma háznak magas gránit oszlopait fekete drapériába öltöztették. Az udvar közepén felállított s virágok özőnével borított ravatal fölött feküdt hóhéhr ruhájában a drága tetem az ő

meghatni ott, ahol nem félvezető bemon-dások, hanem az aktaszerű tényállás alapján szoktak itélni.

Zombor, 1895. évi április hó 8-án.

Preszly János,
volt keryajai községi jegyző.

Városi ügyek.

Hirdetmény. Zombor szabad kir. város tanácsa részéről hózhírré tétetik, hogy a baja-zombor-újvidéki h. é. vasut által át-szelt, illetve elfoglalt birtokrésztelnek azonosítása, a birtokszélet-tulajdonos, illetve a birtokosoknak meghallgatása mellett a birtokszélet valóságos mesgyéjének bemérése Gákova község határától kezdve Zombor-Újvidék felé a kiküldött mérnök ur által f. évi április hó 22-én délelőtt 8 órakor fog megkezdetni. Felhívtnak ennélfogva az érdekeltek, hogy a fent említett napon személyesen, vagy képviselőjük által a helyszínen saját érdekükben annyival is inkább jelenjenek meg, mert annak elmulasztása folytán a tévedésnek, és a nem valóságos határok bemutatásának szabad tér nyilattnak, és a kártalanítási összeg felvételének jogosultsága ezen mulasztás folytán könnyen más birtokosra eshetnek. Az azonosítás megkönnyítése céljából felhívtnak továbbá az érdekeltek, hogy adókönyvecskéjüket, valamint a birtokukra vonatkozó, s netán kéznél levő telekönnyvi kivonat, avagy a megfelelő átiratási végzéseket is magukkal hozzák.

HIREK.

— **Személyi hir.** Laban Dezső a 239. gyalogezred parancsnoka f. hó 18-án városunkba érkezett, hogy a közös hadsereg itteni gyakorlatát megsejmelje. A parancsnok teljes meglegedését fejezte ki a látottak fölött s e hó 20-án elutazott.

— **Személyi hir.** A bajai zirczi főgymnasium érdemes igazgatója Szerezy Győző a péntek délutáni vonattal városunkba érkezett.

— **„A Zombori Kerékpár Egyesület”** folyó évi április hó 21-en vasárnap Apatinba kirándulást rendez. Indulás: d. u. 1 óra 30 p. a clubhelyiségből.

— **Közygylés.** A Zombor város könyvtár egytel 1895. évi Április hó 28 napján d. e. 10 órakor a városhaza tanácstermében rendes közygylést tart, melyre az

végtelen békés nyugalmával; ajaka mosolyogni látszott, halvány szép arcát valami tulvilági fény ragyogta be. A ravatal körül hevenyszétt pálmaliget olyan sajátszerűt ilatát árasztott . . .

A néma csendet végre megtörték Isten szolgáljának ihlett ajakáról eleppenő bucsu-beszéd méla akkordjai. Röviden szóllott, de annál meghatóbban . . .

Úgy éreztem magamat, mintha könynyeim megállították volna szívem dobogását, midőn a lekipasztor a végtelen mindenség megalkotójának kegyelmébe ajánlotta a *korán lelért ártatlan lilomszálat* . . .

Nem is fogom őt soha feledni, mig csak élni fogok. Emléke gyökeret vert szívemben s ez az édes tudat nyujt majdan balzsamos irt vérző szívemre . . .

Most pedig leteszem remegő kezemből a tollat, s kisetek a temetőbe, hogy letegyem gyászfátyollal bevont, aranyrojtos moiré szallagat körül font hervadhatatlan kis koszorúmat a frissen hantolt sírhalomra azzal a gondolattal, hogy azután önmagammat is száműzöm a messze távolba, hol már nem fáj semmi, de a honnan többé visszatérni nem lehet . . .

egyleti tagok tisztelettel meghívtnak. Tárgy-sorozat: 1. Igazgatói jelentés a könyvtár állapotáról. 2. Mult évi számadás. 3. Folyó évi költségvetés. 4. Indítványok. 5. Tisz-tviselők, választmány és számvizsgáló bizottság választása. Zomborban, 1895. évi Április hó 17 napján. Grosschmit Gábor elnök.

— **Német színeszet a Bácskában.** A „Pesti Napló” f. hó 17-iki számában a következőket olvassuk. E cím alatt közöltük zomoori levelezőnknek azt a tudósítását, hogy Zombor város törvényhatósági bizottsága a városi színházat tizenöt operett-előadásra átengedte egy német színtársulatnak. Meg volt írva, hogy a német előadások engedélyezése mellett Kozma László országgyűlési képviselő és városi bizottsági tag is felszóllt. E hírtükre vonatkozólag Kozma László képviselő ur ma a következőket írja lapunknak:

Schultz Henrik északi szinagazgató a zombori városi színházban megtartandó 20—24 előadás engedélyezéseét folyamodott. A város szinügyi bizottsága e kérvény nyomán a színháznak tizenöt előadásra való átengedését hozta javaslatba, de azzal a határozott kikötéssel, hogy e tizenöt estén kizárólag csak operák es operettek, tehát csak oly darabok lesznek előadhatók, amelyekben az orchestrai zenei elem kizárólagos, mindenestre azonban tulnyomó, és azon feltétellel, hogy az előadásoknak egy-egy estére javaslatba hozott 10—10 forintnyi díja a magyar színtársulatok segélyezésére fordíttassék Ez értelemben határozott a közygylés is. Nem felesleges kiemelnem azt, hogy a zombori színház missziója, annak létesítésekor, a város nyelvi, illetőleg nemzetiségi viszonyainak megfelelően akkép lett meghatározva, hogy az a közművelődésnek, a műizlésnek általános fejlesztését szolgálja, nyelvi kizárólagosság nélkül. Városunk polgárságának hazafias szellemben való fejlődése szellem látható; és azon példás egyetértésnek, — mely városunk három nyelvi lakossága között nemcsak kölcsönösen egymás irányában, de a magyar állameszmével szemben is uralkodik — nem tesz jó szolgálatot az, aki a hazafias hangzatos jelszavával tüzet kiált ott is, ahol ezt sem az aggodalom, sem a remény, sem a mult, sem a jelen nem igazolhatja.

— **Halálozás.** Golovits György, helybeli iparos f. hó 18-án éjeli 12 órakor életének 68. évében elhunyt.

— **Párbaj-végtárgyalás.** Az elmúlt év május hó 16-án, az egyházpolitikai vita második napján a képviselőházban Miklós Gyula dr. képviselő, jelenleg Borsód vármegye főispánja összeszóllt Drakulics Pállal, városunk képviselőjével. Az összeszóllalkozásnak eredménye az lett, hogy Miklós provokálta ellenfelet s később egyik fővárosi vívoteremben összemérték kardjaikat, mely alkalommal mindketten jelentéktelenül megsérültek. Minthogy a párviald a kikötött feltételek szabályszerű betartása mellett folyt le s Drakulics Pál országgyűlési képviselő mentelmi joga felfüggesztetett, a budapesti törvényszék párviald vétsége miatt szerdán tartotta meg Vargha Ferenc dr. elnöklete alatt a végtárgyalást, melyre azonban csak Borsód vármegye főispánja jelent meg. Ellenfele egy másik párbajgyűből kifolyólag a szegedi államfogház védsége s így csak Miklós fölött ülhetett törvényt. Miután ugy a vádlottat, mint a párbajnál segédkezett Demjanovics Emil drt röviden kihallgatták, a törvényszék a főispánt három napi államfogházra ítélte, melybe az belenyugodott. Drakulics ellenében póttárgyalást fognak tartani.

— **Adakozások a zombori róm. kath. új templomra.** *Készpénzben:* Dr. Thurszky Zsigmond 50 frt. Thum Adolf 10 frt. Özv. Gruda Jenőné 50 kr. Aperlits Vászó 2 frt. Wiener Gyula 20 kr. Bischof Adám 2 frt. Özv. Horváthné 50 kr. Bieliczky Kálmán 1 frt. Greifenstein Fülöp 2 frt. Mortek János 1 frt. Bosnyák Gyena 2 frt. Hippich Péter 1 frt. Bogisich Sándor 5 frt. Schaffer Kristóf 1 frt. Uhlarik Ferencz 50

kr. Zsuljevits Mija 1 frt. Ifj. Markovits Ferenc 1 frt. Bubes József 1 frt. Jd. Barasevits Antal 2 frt. Vass András 2 frt. Brkits János 1 frt. Bosnyák János 1 frt. Traupmann Sarolta 1 frt. Sövald Vranja 2 frt. Körmöczy Pál 20 kr. Engusz Etelka 1 frt. Özv. Penczné 1 frt. Pujner Gaspár 1 frt. Dörner Zsófia 1 frt 50 kr. Engusz János 2 frt. März Mari 1 frt. Janyatovits István 10 kr. Vukovits Mihály 5 frt. Duchon Béla 30 kr. Herold Károly 1 frt. Czár Iván 1 frt. Id. Mayer Károly 5 frt. Kálmár József 4 frt. Puskás Ágoston 5 frt. Rados Márkó 10 frt. Amstadt Jakab 20 kr. Pekánovits Fütöp 1 frt 50 kr. Pekánovits Béné Xavér 2 frt. Pekánovits Gyuka 2 frt. Pekánovits Sípán 50 kr. Lehrbaum János 1 frt. Sokcsits Rókus és Illés 2 frt. Dzsinitis Péter 10 frt. Raits Dzsinitis Janka 1 frt. Dzsinitis József és neje 1 frt. Dzsinitis Marián és neje 1 frt 50 kr. Dzsinitis Jakab 1 frt. Dzsinitis Xavér és neje 1 frt 50 kr. Dzsinitis István és Klára 10 frt. Ifj. Dzsinitis István és Bara 1 frt. Bosnyák Tóbiás 4 frt. Bosnyák Máté és neje 3 frt. Bosnyák Teréz 1 frt. Bosnyák Dávid és neje 2 frt 50 kr. Bosnyák Jenő 3 frt. Dzsinitis 1 frt 50 kr. Lang Flórián 5 frt. Pencz György 20 kr. Ivák Péter 1 frt. Kuzmics K. 20 kr. Vavra Jozefa 10 kr. Vukovits Helén 1 frt. Erdélyi Róza 10 kr. Schnur István 50 kr. Benedek Sándorné 50 kr. Raisz Lajos 50 kr. Stojsits Jéva 50 kr. Markovitsné 50 kr. Agolay József 1 frt. Beck Miklós 20 kr. N. N. 10 kr. Korelak Herman 50 kr. Szalay Ferenc 20 kr. Horváth Gyula 10 kr. Lauer Adám 1 frt. Milla András 1 frt. Zetovics Ignác 50 kr. Stein Simonné 10 kr. Putnik Rezsó 50 kr. Piszarovits Sándor 30 kr. Vidákovits Márton 20 frt. Gatics Ferenc 10 kr. Csanády Imre 20 kr. Vranja Mária 10 kr. Ródi Anna 50 kr. Krevenka Mihály 50 kr. Tatics Tamás 1 frt. Kiss Ignác 1 frt. Kiss Sándor 5 frt. Simatics Mihály 5 frt. Martinovits Mária 5 frt. Zsuljevits Albert 50 frt. Petróczy Antal 50 kr. Siskovits Tamás 50 kr. Vikkert József 50 kr. Zomborcsévits Béné 50 kr. Milla István 50 kr. Ifj. Mráva András 50 kr. Römer Manó 1 frt. Özv. Knezevits Tamásné 50 kr. Forai István 5 frt. Verbovszky Simon 50 kr. Magyar Mihály 2 frt. Véber János 20 kr. Bosnyák Ferenc 20 kr. Hippich István 50 kr. Lukács Ágost 2 frt. Horváth Lukits Mária 1 frt. Strangaris Illés 05 kr. Papp Antalné 10 kr. Magyar Ferenc 10 kr. Weichann Konrad 50 kr. Agárdy Gergely 5 frt. Muits István 50 kr. Bogdán József 50 kr. Tomits Izsák 20 kr. Erdélyi András 10 kr. Özv. Mataris Erzsébet 10 kr. Szalay Istvánné 20 kr. Raics Nikola 50 kr. Vukadinovits Koszta 20 kr. Beretics György 50 kr. Masirevits Gusztáv 50 kr. Kovács József 10 kr. Bázák Mijó 20 kr. Szekulits Anna 20 kr. Hajósevits György 50 kr. Brkits Sándor 20 kr. Siasits Márkó 50 kr. Topalov Mihály 20 kr. Doits Nikola 10 kr. Vidákovits Ferenc 2 frt. Kovács Lajos 1 frt. Vukovits Pál 50 kr. Sternagy Sándor 1 frt. Fuderer Antal 50 kr. Dobranovits Károly 50 kr. Lukits Gyula 50 kr. Jurisits Péter 50 kr. Veliczky 1 frt. Papp Mihály 20 kr. Reberics Jakab 30 kr. Hiller Albert 50 kr. Müller Mihály 50 kr. Mirkovits Lazár 1 frt. Pauledics Antal 15 kr. Birvalszky Trifun 10 kr. Dajcsév Tódor 50 kr. Nikelsz Antal 50 kr. Veszolovszky Sándor 2 frt. Mészáros Maria 14 kr. Igyusky Riszta 10 kr. *Munkában, fuvarozásban, anyagban:* Klapecz Jakab 2 napszám. Milivojevits György 10 fuvar. Csercsévits Martin 2 napszám. Novák István 1 fuvar. Prodanovits Jóvó 1 napszám. Bogdán Iván 1 napszám. Hoffmann Mihály 1 fuvar. Miliszovacz Gyuka 1 fuvar. Moró Jakab 2 napi fuvar. Moró Jakab 5 nap kőmives munka. Vodenicsár Pál 4 nap kőmives munka. Horváth István 3 nap kőmives munka. Raics Pál 1 nap ácsmunka. Tallós Péter 6 napi fuvar. Bogdán Ferenc 2 nap kőmives munka. Rákin Milos 1 napi fuvar. Perszin Vlada 1 napi fuvar. Cservenka Jla-jos 10,000 drb Röhren téglá. Özv. Zsuffa Vincéné 1 drb otárterítő. — Folytatása következik. A gyűjtő bizottság nevében: Dr. Thurszky Zsigmond elnök. Thum Adolf pénztáros. Trischler Károly jegyző.

— **Halálozás.** Dr. Hadzsy János topolyai orvosnak édes anyja 83. életében rövid szenvedés után fiának házában, hová csak nemrégiben látogatból jött, örök álomra szenderült. Temetésén Topolya város és környékének színejeva részt vett. Nyugodjék békében!

— **Steltzer Frigyes** kiszácsi lakos, ugyanott volt luth. lelkes, a m. kir. Curiának 3185/94. számú ítéletével rágalmazás vétsége miatt egy havi fogházra ítéltetett és a szegedi kir. ítélő táblának 1974/94. számú végzésével ugyancsak rágalmazás vétsége miatt vád alá helyeztetett, azonban az ítélet kihirdetése, illetve az ellenében folyamatba levő büntünyek befejezése előtt eddigi lakhelyéről elköltözött s állítólag Schweitzba Zürichbe távozott. Felhivatnak ennél fogva az összes hatóságok, a mennyiben hatósági területükön nevezett Steltzer Frigyes megtálatnák, őt azonnal letartoztatni s az újvidéki kir. törvényszékhez kísértetni szíveskedjenek. Személyleírása; született Holicon szokolcai járás, Nyitramegye, illetékes Kiszács községben, újvidéki járás, Bács-Bodroghmező, magánzó, lakhelye Zürich (Helvecia), nőilen, 58 éves ág. ev. termete magas, arca hosszukás, vöröses, szemei zöldek kékkel, szemöldöke szőke, orra rendes, nagy, haja szőke, elől kopasz, fogai hiányosak, rosszak, szakála nincs, (egészen borotvált).

— **Fizetéseképtelenség.** Dávid Vilmos szabaddai óriás ellen a szabaddai kir. törvényszék f. hó 14-én a csődöt kimondotta. Csődöttomeggondnok: dr. Mukics Simon ügyvéd

— **Ártézi kut közadakozásból.** Topolyán dr. Hadzsy János és dr. Cziráky Gábor indítványozása folytán élénk mozgalom indult meg egy artézi kut ásására érdekében. A város lakóihoz gyűjtőívet bocsajtottak ki, mely oly fényes eredményre vezetett, miszerint a furás már legközelebb kezdetét veendi. A kut helyéül dr. Hadzsy János orvos lakása előtti tér van kiszemelve.

— **Halálozás.** Augustich Antal a szegedi kir. ítélőtábla bírja folyó 14-én életének 44-ik évében elhunyt. Elhunytáról kártársai következő gyászjelentést adták ki: A szegedi kir. ítélőtábla és kir. főügyész tagjai szomoruan tudatják szeretett és fellehetetlen munkatársuk, radesztói Augustich Antal kir. ítélőtáblai bírónak f. hó 14-én hosszas szenvedés után történt gyászos ki. multát. Lankadatlan kötelességérzet, ernyedetlen munkásság, ragaszkodó kártársi értelet jellemezték életét s teszik drágává emléket. Áldás és béke hamvaira. Szeged, 1895. évi április hó 15. — A temetés folyó hó 16-án ment végbe óriási részvét mellett.

— **A titeli gyógyszerár személyes üzleti jogát a belügyminiszter Zahn Johannáról Markovits János okleveles gyógyszerészre ruházta át.**

— **Kulán nagy mozgalom indult meg egy takarékpénztár létesítésére.** A tervezet szerint 600 drb 50 frtos részvényt fognak kibocsajtni.

— **A katonai gyakorlatok és a beszállásolási törvény.** A honvédeimi miniszter által a katonai beszállásolási törvény módosítás tárgyában benyújtott törvényjavaslat új rendelkezéseket foglal magában a csapat- és lögyakorlatok alkalmával okozott károk megtérítésére is. E rendelkezések szerint: A gyakorlatok által okozott valóságos kárt és haszonvesztéseget a katonai igazgatás megtéríti. A megtérítésnek lehetőleg a helyszínén, katonai közegek által rögtön kell eszközölni. Ha azonban ily módon megengedez létrehozható nem volna, úgy az okozott teljes kárt és haszonvesztéseget a közigazgatási hatóság vezetése, valamint a karosultak meghívása és föléskertet becsiók alkalmazása mellett vegyes bizottság deríti ki. A bizottságnak közvetlenül a fegyvergyakorlat, vagy az összpontosítás bevégezte után össze kell jönnie s fóladatát megszakítás nélkül teljesítenie. Azt, hogy mily időközökben történjen az állandó táborok körüli gyakorlatoknál okozott károk kipuhatolása,

a közigazgatási hatóság a katonai parancsnoksággal egyetértőleg állapítja meg. A mennyiben e barátságos egyezség a megyei bizottságnál sem jönne létre, a közigazgatási hatóságok (1879. XXXVI. t.-cz. 20. §.) határoznak.

— **Az utadó kiigazítása.** A kereskedelmi miniszter fölmerült kérdések folytán kijelentette, hogy az utadó kivételére alapul az egyenes állami adó szolgálván, az egyenes állami adóban előálló változás önként érhetőleg visszahat az utadóra is, tehát a kiigazítás ez alapon bármikor kérhető s elrendelhető. Hivatalból helye van a kiigazításnak, ha a téves megállapítást és hibás kiszámítást a számvétség észleli. Ha elkésve beadott fölszólalások a most említett tekintetek alá esnek, mi sem gátolja, hogy azok fölött az eljáró küldöttség határozzon. Ha nem az említett irányokban való kiigazítás forogna szóban, hanem az utadónak leszállítását vagy elengedését különösen figyelemmel érdemlő körülmények indokolnak, ugye fölött az illető fél kérvénye alapján, ha a fölszólalásokra kitűzött határidő után nyújtotta volna is azt be, a közigazgatási bizottság van hivatala az utadótörvény s az annak alapján kiadott utatitási korlátai közt határozni.

— **A közigazgatási bíróságokról** szóló törvényjavaslat nem kerül az országgyűlés nyári szünetje előtt parlamenti elintézés alá. A törvényjavaslat bizottságilag teljesen elő van ugyan készítve, de egyes lényeges részre nézve oly éles az ellentét a törvényjavaslat rendelkezései és az ellenzéki pártok fölfogása között, hogy a képviselőházi tárgyalás kétségkívül igen hosszú időt, heteket fog igénybe venni, ez az idő pedig a delegációk egybeülésének kitűzött időpontjára már nem futja ki. A közigazgatási bírásokadást szabályozó törvényjavaslat ennélfogva csak az őszi ülésszak folyamán lesz napirendre tűzhető.

* **Új gyógyszerek.** Hazslinszky Károly budapesti gyógyszerész két új gyógyszert hozott forgalomba, melyek a demográfiai kongresszuson a legnagyobb elismerésben részesültek. A Hazslinszky-féle vasphosphor albuminát szörp, legkifőbb eredménytel használnák gyermekekéknél, angol kórnál, skrófulánál, a foház elmozdítására és görcsös köhögésnél. Felnötteknél verszegénység, bágyadság és legfőképen ideges nőknél kitűnően hat. Eltebb gyenge egyéneket felvillanyoz, erőteljessé és vidámmá teszi a buskomorokat. Ára 1 üvegnek utatitással 1 frt. **A Hazslinszky Cocain pastilla** a legmakkacsabb gegehurrot, görcsös köhögést és rekedtséget azonnal megszünteti. Ára egy doboznak 75 kr. Kapható Hazslinszky Károly gyógyszerárban Budapest, VIII. ker., Sándor-tér és Rökkislárd-utca sarkán. Ezen minden tekintetben nagyszabásuan berendezett és kitűnően vezetett gyógyszerárban van egybekötve az „Országos központi hasonzenvi gyógyszerár” is, valamint a „Homeopathia” szaklap szerkesztősége és kiadóhivatala, a mely lap a művelt közönségnek kitűnő szolgálatot tesz, mert egy van szerkesztve, hogy azt a közönség is megérti, ezen lapból a kiadóhivatal, egy egyszerű levelezőlapra a címzet pontosan felírva, mutatóványszámokat szívesen küld. Kapható ott a világ összes kül- és belföldi különlegessége (Specialitás) is.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáromból rendelik — fekete, fehér színeket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svajceza címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintézetnek.

(Elveszett kopó-kutya. Folyó évi február hó 6-án délelőtt Zomborban elvesztett egy a felvidékről származó fiatal erős kopó-kutya. Ismeretői jelei: feltűnő fekete szőré egyes sárga jelzésekkel, széles orru és jobb szemének felső pillája sérült illetve elvágott. Volt nyakraválója is, — tulajdonosának megjelölésével — de azóta valószínűleg hiányzik. Tulajdonosa **Medveczky Zsigmond** kir. főmérnök — lakik Zombor, bajai-ut 413. sz. — annak, ki a kutyát előállítja avagy bizalmas értesítés útján biztos nyomára vezet, 50 frtnyi jutalomdíjat fizet.

C S A R N O K.

Földrengések.

Alig mulik el hét, hogy a táviró a föld valamely részéről kisebb vagy nagyobb mértékű földrengésről ne hozna hírt. Mult évi novemberben Szicíliában napokon keresztül rengett a föld az emberek lába alatt és emberben, állatban, épületekben borzasztó károkat okozott. Most ismét óriási területen nagy földrengés volt, mely Magyarország délnyugati részén is, Fiumától egészen föl Szombathelyig érezhető volt.

A nagy közönség ilyenkor bizonyosan fölveti a kérdést, hogy mi okozza a földrengést. Azonban erről magok a szaktudósok sem tudnak sokkal többet, mint más halandó. Ők is, a hányan vannak, annyiféle magyarázatot adják a tüneménynek s valamennyien hitet tesznek arra, hogy csak az ő felfogásuk a helyes, egyedül üdvözítő. A földrengés az emberiség legrégebb csapásai közé tartozik. Olyan régi, mint maga a föld s évmilliókkal régebb, mint az emberi nem létele, hát természetes, hogy az emberek már a legsötétebb ó-korban gondolkoztak a földrengés fölött. Ez magyarázza meg, hogy a földrengés indoklására keletkezett legrégebb theorikák — a mennyire az óskori történelem homályában rájuk akadhatunk — babonán alapulnak. Ezek a theorikák tehát hozzájárultak ugyan a földrengés mitológiájának a gyarapításához, de nem járultak hozzá a egyszerű természeti tünemény aetiológiájához. Azokban a csodálatos magyarázatokban főszerepet visznek a föld alatt lebilincselte gigások, kik óriási erőfeszítéseket tesznek megszabadulásukra. Az ó-kori zsidóknál óriási cethal, más népeknél óriási teknősbéka vagy pedig gígyó van a föld belsejébe bezárva. Ha ezek a szörnyek megmozdulnak, kész a földrengés. Ez a babona a legtöbb népek elegendőképp megmagyarázza a földrengést. De talán legelterjedtebb mégis a tiszteltreméltó Beda magyarázata, a ki ezer évvel Arisztotelesz után azt állította, hogy a földrengéseket a Leviathan okozza. A Leviathan valami rémséges hal, mely az egész földgömböt, mint valami gyűrűt, körülöfogja. Néha a nap nagyon forró rásüt a Leviathan hátára. Ilyenkor Leviathan szörnyen boszankodik s óriási szájjával mérgesen a nap felé kap. Szeretné elnyelni. Persze nem nyeli el; hanem annak következtében, hogy megmozdult, a föld megingott s földrengés keletkezett.

A legelső, ki a földrengést természetes okból magyarázta, az ó-kor legnagyobb zelleme, Arisztoteles volt. Ő a földrengést a föld belsejében összegyűlemlt gázok feszítő erejének tulajdonította. Ez a theoriká ketezer éven át dominált a tudományos világban, s

csak a legújabb időben kezdett háttérbe szorulni a vulkánikus theoria elől, a nélkül azonban, hogy teljesen legyőzött volna. Nem lehet eltagadni, hogy a föld belsejében óriási mennyiségű gázok vannak, melyek kitörni igyekeznek. Alig van félesztendeje, hogy Torontálmegyében, két artézi kut fúrásánál, a vízet megelőzőleg gázok törtek föl, melyek a légkörrel egyesülve, halványkék lánggal égtek. Az ilyen tűnemények nagyon gyakoriak, kivált az olyan területeken, melyeken a földrengések, mint Torontában is, szintén gyakoriak. A föld belsejében létező gázokat tehát nem lehet eltagadni s nem is tagadja senki sem. Csak a körül vannak a vélemények megoszolva, hogy e gázoknak milyen szerepe van a földrengéseknél. Némelyek azt mondják, épen semmi részük nincsen benne, mások pedig, hogy épen e gázok okozzák a kitöréseket. Igazuk valószínűleg azoknak van, a kik szerint a gázok csak hozzájárulnak a földrengések előidézéséhez.

A kik Arisztotelesz tanát elvetik, azok a legújabbkori megfigyelések alapján állanak. De azért ők sem nyujtanak kellően indokolt magyarázatot s ők sem mondanak egészen újat. Csakis ismétlik azt, a mint 1900 év előtt az ókor legbathatóbb fizikusa, Lucrez mondott. Lucrez megkülönböztetést tett a beroszkodó rengések és a vulkánikus expanzív rengések között és mind a kettőt éles elmével megmagyarázta. De az ő, talán helyes magyarázatát háttérbe szorította Arisztotelesz neve. Arisztotelesz, ki teljes két évezreden át dominálta a tudomány valamennyi ágát és még ma is a tudomány némely ágában, mint például az esztétikában is, zsarnoki önkényvel uralkodik, elfeledtette az évszázadokkal utána született Lucrez tanát, a mint hogy tekintélyével elhomályosított sok nagy elmét, a kik évezredekkel utána születtek. Csak is a legújabb kor mert a kritika bonckésével Arisztotelesz nagysága elé járulni. A kritika pedig úgy találta, hogy a nagy görög bölcselkedő is sokban tévedett.

A fizikusok tehát elvetették Arisztoteleszt és elfogadták Lucrezt. De Lucrez egyszerűen és természetesen fölállított tételeit csakhamar olyan önkényes, nyakatekert okoskodásokkal cicomázták föl, hogy ma már a hány a fizikus, annyai a földrengési theoria. A sok állítás közül egyik kizárja a másikat és egyetlenegy sínesen, amely teljesen elfogadható volna.

A legújabb hipotézisek egyike szerint a föld belsejét csappolyos izzó tömeg képezi. Perrey és Klug voltak az elsők, a kik ezt az állítást megkockáztatták. De a tudósok többsége, a kik ennek az állításnak az észszerűségétől a magok állítása valószínűségét feltették, elvetette. Kivált, hogy a legújabb időben Falb tanár szintén erre a theoriára alapította legalább is különös időjárás theoriját. Falb időjárásai jövődöléseivel nem foglalkozunk. Annnyit azonban meg kell engednünk, hogy az utolsó évtizedekben bekövetkezett földrengéseket mind előre megjövendölte. Megjövendölte 1879-ben az Amerikában dult óriási földrengést, a hely megjelölésével; a két zantei földrengést, melyek sok ezer ember elpusztult, megjövendölte a borzasztó ceyloni katasztrófát, a tavaly Sziciliában dult földrengést és a mostanit. Századunk legborzasztóbb földrengése, mely

1855-ben Japánban 104,000 embert pusztított el, szintén olyan napra esett, a melyet Falb mint „kritikus” napot jelölt meg.

(Folyt köv.)

Törvéyszéki csarnok.

Az Eremita-Nikolits-ügy.

Az ismeretes Eremita-Nikolits-ügyben a Curia az alábbi végzést hozta:

11057. btó. 894. sz. Ó-Felsőge a király nevében! A magyar királyi Curia személyes szabadság megsértése miatt vádolt Nikolits György ellen a zombori kir. trszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1894. évi ápril hó 2-án 1355. sz. alatt a szegedi kir. ítélőtábla által pedig a sértett fél felebezésére 1894. évi június hó 25-én 2980. sz. a. elintézetet bünvádi ügyet a sértett fél felebezésére 1894. évi ápril hó 4-én tartott ülésében vizsgálat alá vevén, következő végzést hozott: Mindkét alsóbíróság végzésének megváltoztatásával Nikolits György a btk. 193. §. alapján vád alá helyeztetik. Indokok: Kétségbe nem vont tény az, hogy Eremita Bogolyub sértett fél Nikolits György rendőralkaptány utasítása folytán fegyveres csendőrök által bekísértetett minthogy pedig sem a kihallgatott tanuk vallomásából nem vehető ki az, hogy Eremita Bogolyub olyan rendzavarást követett volna el, melynek folytán letartoztatása szükséges lett volna; minthogy Eremita Bogolyub ellen állítólagos rendzavaró magaviselete miatt rendőri eljárás folyamatba sem tetettet és az ellene a rendőrség átirata folytán keresztül vitt nyomozat a kir. ügyész indítványának megfelelően jogerősen megszüntetett: minthogy ilyen körülmények között alapos gyanu forog fenn arra nézve, hogy vádolt a városi szabályrendelet 30 §-a ellenére rendelte el az általa jól ismert sértett bekísérését: őt a btk. 193. §-a alapján vád alá helyezni kellett.

Kelt Budapesten 1895. évi április 4-én Czorda Bodog s. k. Német Péter s. k. (P. H.)

2243 sz.

btó. 895.

Végzés.

A magy. kir. Curianak 11057 btó. 894. sz. alatt kelt ezen végzése eredetben a vonatkozó iratokhoz csatoltatik, hiteles másolatban pedig a kir. ügyészséggel, a felekkel, nemkülönbön Zombor szab. kir. város polgármesteri hivatalával és közigazgatási bizottságával utóbiakkal az első és második bírósági végzés kapcsán közölni rendeltetik. Kelt Zomborban 1895. évi ápril hó 18-ik napján.

A zombori kir. törvéyszéknél.

(P. H.)

Dr. Kessler

jegyző.

Ezen végzés folytán Nikolits György városi alkaptány hivatalos állásától fölfüggesztetett.

A selyembogár tenyésztés utóbjai. Markovits Gergő, ki Schmausz alispán zombori szállásán mint gazda van alkalmazva, nagy előszeretettel tenyésztette a selyembogarakat, s épen azért nagyon bosszankodott, hogy a kernyajaik épen a Schmausz szállásig jönnek eperfeleveleket szedni. Néhányszor sikerült neki őket elzavarni, de tavaly május hó 26-án aztán kilenczen jöttek s valószággal ellepték az eperfak ágait. Mikor aztan felszólította daczára nem akarták abban hagyni az eperfak leveleinek tépesét, melyekhez ő jogot vélt formálhatni, bement a puszkájáért, melylyel a tanuk állítása szerint az akkor már a fák ágairól leszállt kernyajak közé lőtt. Vádolt védekeztek, hogy a puska véletlenül sült el kezében, s erre egy tanuja is volt: de a törvéyszék: (elnök Dalmay, bírák Sztojkovits György és Sántha Ármin) e tanukak hitelt nem adva, vádlottat Mayer Károly kir. alügyész vádbeszéde és Vargay Ferencz védelmének meghallgatása után a szándékos emberölés büntetetének következtében mondotta ki bűnösnek, s ezért az ítélet jogerőre emelkedésétől számított hat havi börtönrre ítélte.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

Haldek Ignác magyarykereskedő heti jelentése a „Zombor és Vidéke” számára.

Vörös heremag. Ámbar a lefolyt héten a csendes ünnepi hangulat általánosságban észlelhető volt, a vörös heremagüzlet mégis kivétel képezett, mivel ezen cikkben a kereslet oly élénk volt, hogy minden a piacra kerülő áru, tekintet nélkül a minőségre, azonnal bevőre talált. Nyersáru kisebb tételekben 55, 60 és 63 frjtával adatott el, finom áru egyáltalában nem került piacra.

Lucernmag: teljesen üzletellen volt, mivel a magyarykereskedőknek ezen cikkben nagyok a készleteik.

Bükköny, baltacim, muharmagban változatlan árak mellett jelentéktelen volt az üzlet.

Répmag. Az obendorf-i és mammoth fajok szilárd irányzatot követnek, míg a többiek ismét olcsóbbak lettek.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” április 14-iki száma 41 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: „Munkácsy Mihálynál.” (Szánthai István rajzaival: 1. Munkácsy Mihály műtermében. 2. Részlet Munkácsy műterméből.) — Költemények: „Emlék.” Endrődi Sándortól; „A szomorúfűz legendája.” Móra Istvántól; „Husvét ünnepe.” Sántha Károlytól. — „A nagymama álma.” Elbeszélés. Irta Vértessy Gyula. — „Krisztus palástja V. S.-tól.” — „Husvét élet a régi Pest-Budán.” — „A japánok hazafisága.” — „Regéntár”: „Egy nevezetes párbaj.” Irta Mayne W. — „Antifer mester csudálatos kalandjai.” Verne Gyula új regénye, (a francia kiadás illusztrációival). — „Vásár az operában.” (22 nőt jellemzőkkel az inségesek jávára rendezeti jótékonyeztélú vásárról, Strelisky és Koller utódi fényképei után.) — „Képek Japánból.” Irta Reményi Ferencz. (Képpel) — Jezus életéből. (12 képpel, nevezetes festőművészek Jezus ábrázoló festményei után.) — „Statin pása megszabadulása. (Képpel.) — „Turisták ünnepe.” (Képpel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, stb. rendes rovatok. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-u. 4. sz.) Úgyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felvére csak 1 frt 20 kr.

A szép husvét szép örömet hozott mindenkinek, de legtöbbet azoknak, akik előfizetői egy-egy jó újságnak. Az „Ország-Világ” például, legjobb a jók között oly díszes nagyrétékű számot adott előfizetőinek, hogy valóban csodálunk kell a kiadók áldozatkészségét. Nagy mű melléklete: „Jezus feltámaszta Jauris leányát” méltóan díszítheti minden szalon falát. Hosszu képsorozatban bemutatja, hogyan ünnepli Romában a nagy hetet; aktuális és művészi husvét képeinek különben is se szeri — se száma. Bemutat azután képeket a készülő kiállításról, pompás divatképeket, nagy 2 oldalos zenemellékletet. A szövege tán még a képeknél is jobb: költemény Várdai Antal, Lauka Gusztáv, Dömötör Pál irt; prózát Sas Ede, Adorján Sándor, Thewrewk István, Satanale, Csengey Gusztáv, stb. adtak: valamennyi legjobb hangzású irodalmi név. S a lap ennny kedvezmény mellett a lehető legolcsóbb. Előfizetési ára: negyed évre 2 frt, felvére 4 frt, egész évre 8 frt. Kiadóhivatala: Budapest V. Hold u. 7. sz. Mutatványszám ingyen.

Miért olvassa nagysád, a „Képes Családi Lapok”-at? Nagyon egyszerűekért. Azért, mert elbeszélései rendszeren oly kedves, s szokatató tárgyak, költeményei oly hangulatteljesek, hogy igazán élvezetes órát tölthet akkor, midőn e lapot olvasom. Ilyen társalgás a magyar közönség körében min-

dennapi. A „Képes Családi Lapok“-at mindannyian, akik olvassák így nyilatkoznak róla. A jelen szám is bizonyítéka a dicséret véleménynek. E számba írták: Tolnai Lajos, Budai Laszlo, Nagy Ema, Hollós, Gerő Imre, Rediger Géza, Felvidéki, Milesz Béla és Miskolczy Henrik.

„Evelin-keringő“ cím alatt kedves dallamú s csinosan kiállított zeneművet vetünk, melynek szerzője Sztudényi Gyula. A mű Szárít Bertalanné szül. Pokorny Evelin urnónak van ajánlva. Ára 1 frt s minden zeneműkereskedésben kapható.

„Afrikai képek“ cím alatt igen csinosan kiállított kötet jelent meg Szabadkán Krausz és Fischer könyvnyomdájából, melynek szerzője Szavas Antal. A kötet ritmussal versekben ismerteti Afrikát, az afrikai nép fajokkal s szokásokkal, vallás és erkölcsöt, Magyar László életrajzát s tevékenységét, befejezésül közli a Tanganikató regéjét. Komoly földrajzi mű versekben — az egészen új dolog s idegenszerű hatást tesz az olvasóra. Ha szerzője prózában írta volna meg ugyanezt, bizonyára részletesebb ismertetést nyújtott volna. Így a kötött beszéd miatt sok érdekes dolog tollában maradt. Eltekintve a minden költői bajt nélkülöző, monoton verseleéstől a munka egy tehetséges s szorgalmas ember terméke.

Hirdetések.

2938. sz.
tkv. 895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sztójakov Száva végrehajthatónak Sztójakov Lázár és társai végrehajtást szenvedők elleni vagyonszétosztás megszűntetése, úgy 33 frt 55 kr. és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő s Ó-Sztapáron és annak határában fekvő az ó-sztapári 671. sz. telken Sztójakov Lázár, Sztójakov Uros, Sztójakov Milica férj: Sztójakov Nikoláné és Sztójakov Száva tulajdonul bejegyzett 700 hr. s 591. ö. i. sz. egész házra és 420 □-öles beltelekre 444 frtban; továbbá az ugyanott foglalt 2393. hr. számú 600 □-öles szőlőre 210 frtban ezennel megállapított kiállítási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi július hó 2-ik napján d. előtti 10 órakor Ó-Sztapár község-házánál** megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kiállítási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-

dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Kelt Zomborban, 1895. évi április hó 5. napján.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

RADÁNY,
kir. ívszki bíró.

Arverési hirdetmény.

A néh. Gyalokay Rozália hagyatékát képező, Zomborban, flórián-utca és Széchényi kört sarkán fekvő 437 számú ház a hozzá tartozó két kert és udvarból álló 810°/12 □-öl beltelekkel együtt az itteni telekkönyvi árverési tereben **1895. május hó 7-én d. u. 3 órakor** bírói árverésen el fog adatni.

Bánatpénz 201 frt 60 kr., a többi vételár két hó alatt fizetendő le.

Zombor, 1895. ápril hó 11.

Lippert Ferencz.
ügyvéd.

Gummi!

Eredeti párizsi gummi és habhőlyag mely finomság és jószág tekintetben a legmagasabb követelményeket is fölülmúlja. Egy tucat 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt. Bontás-amer. (rövid) 3 és 4 frt. Legújabb párizsi hőgöngyöcske 2, 3, 4 és 5 frt. Hőgyőngy Hesse után 2 frt. Mensinger tanár után 2 frt 50 kr. darabonként. Megrendelések díjmentes lepecsételt levelekben utánvetve, melyek a párizsi előleges befizetése mellett.

REIF J., BÉCS,
1. BRÄNDSTÄTTE 3.
Uraknak szóló teljes mintakönyv 5 frt. Kisebb 4, 3 és 2 frt. Árjegyzék zárt borítékban ingyen. Magyarországból eredő megrendelések 10% -kal olcsóbbak.

BERGER ANTAL
ÉRD, FÉLST. ANDRÁSY ut. 58.
KÁRPÁTHALMI MÁSI RAKTÁRA
ÁRBEJÁRÉSEK INGYEN

AUSTRIA KEZELÉSI KÖNYV
MAGYAROK ÉRTÉKESÍTÉSÉRE
KEMENYI GYULA É. LTD.

Tőzsdei megbízásokat

szüntelen és telkiismeretes eszközöl

Lustig Miksa
bank- és váltóháza Budapestben,
Váci-körút 43.

Alapított 1855.

Arad, Győr, Pozsony, Szeged, Sz.-Fehérvár, Szombathely, Szabadka, Temesvár telefon-állomásról az érdeklődők telefon után direct irodámhoz fordulhatnak, hol naponként 10—5 óráig az árfolyamok állása iránt felvilágosítást díjtalanul nyerhetnek. — *Telephon-szám 1070.*

Essenz stomatika compas. védjegy J.
a csillagban

SZT. JAKAB GYOMORCSÖPPEK.

Egy sok évóta kipróbált hatást soha meg nem tagadó gyógyszer gyomorbetegségek ellen, kiválóan hat emésztési gyöngeség étvágytalanság, fájdalmak, kolika, gyomorgégés, szabálytalan székelés stb. ellen egy üveg ára 60 kr. és 1.20 kr. Tudósító ingyen. Kiváló gyógyszernek bizonyult Dr. Liber-féle ideg erősítő elixir védjegy kereszt s horgony — mely sok év óta idegbetegeknek sikerrel használtatik. Prospektus kerjének. Orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint készítve. M. Fanta gyógyszer-tárában Prága.

ISZÁKOSSÁG sőt a legrosszabb esetekben, **Sougede** eszenciával gyógyítható. A gyógykezelés a beteg tudtával vagy a nélkül történhet, a szer szintelen és szagtalan. Az eredmény kivétel nélkül biztos, jótállás mellett; egy üveg ára 1 frt 80 kr.

Főraktár Megváltó gyógyszer-tár Pozsonyban.

Továbbá kapható Zomborban minden gyógyszer-tárban, valamint az alábbi gyógyiszer-tárakban; Prager Bela, Nagy-Kanizsán, Gruber István Püncsován, Ivo Károly Szabadkán, Hoffman Bela Ungváron, ugyszintén a birodalom legtöbb gyógyszer-tárban.

A legjobb és legegészségesebb francia cigaretta-papír a

GLORIA

Gloria-Patent minden egyes lap leoldható!

József Bardou és fiátel Perpignan és Párisban. Kapható minden tőzsde, papírkereskedésben.

Phönix-hajkenőcs

Stuttgarteri egészségügyi és betegápolási kiállításon 1890-ben díjat nyert. Orvosi vélemény és ezer háláirat szerint az egyetlen realis és ártatlan szer, hogy uraknak és nőknek teljes úda hajzatot növesztessen; igen fiatal uraknál erős bajuszt növeszt. Sikerért és ártatlanságért jótállás. Egy tégely 80 kr., postai küldemény vagy utánvét 90 kr.

K. HOPPE, WIEN, XIV., Schwegelgasse 12.

Nem a kovácsnál kell szemet vásárolni! ezt mondja a régi példaszó.

Ezt joggal mondhatom telepítvényemre, mert csakis egy ily nagy üzlet, mint az enyém, mely óriási árukészleteket készpénzen vásárol kevés költség mellett, ami csakis a vevőnek van hasznára.

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak ingyen és bérmentve. Dus tartalmu mintakönyv, a milyen még nem létezik, szabóknak bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek a cs. és kir. tisztviselői egyenruhákra, továbbá a rokkantak, tüzoltók egyenruháira, kocsiaíthuzat, loden-szövet vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet utazó plédok 4—14 frtig stb.

Dicséretes, becsületos, tartós, tiszta gyapot szöveteket, melyek alig ütik meg a szabónak fizetett árat, ajánl

Stikarofsky János,

BRÜNNBEN

(das Manchester Österreichs).

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben.

Szétküldés utánvét mellett.

Levelezés: Német, magyar, cseh, olasz, francia, lengyel és angol nyelven.

Tavaszi és nyári ujdonságaim megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghivom.

Nevezetesen **nap- és eső-ernyők, kezyűk, legyezők, ruhadíszek, övek, fehérneműek, nyakkendők stb. dus és szép választékban.**

Állandó raktár saját kötődémben készült **női-, férfi- és gyermekharisnyák** olcsó árak mellett.

Kitünő tisztelettel

Engel Mór.

T. cz.

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy **gráci, bécsi és berlini** fiókraktárainkhoz hasonlóan

BUDAPESTEN, VII. ker., Erzsébet-körút 48. sz. alatt

is szakszerűen berendezett javítóműhely és kerékpár-iskolával egybekötött

gyári-raktárt

nyitottunk, hol hirneves

„STYRIA“-kerékpáraink

a legolcsóbb árakon szerezhetők be.

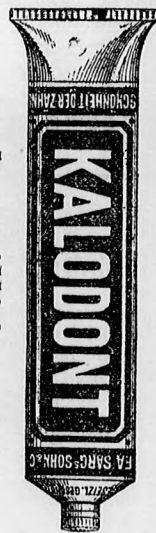
Miközben a t. cz. sportkedvelő közönséget **nagszerű a legújabb kerékpáraink megtekintésére** tisztelettel meghivjuk, egyszersmind megjegyezzük, hogy más gyártmányu kerékpárok javítását is a legnagyobb pontossággal végezzük és a legolcsóbb árak mellett vállaljuk el.

Kiváló tisztelettel

Puch János és Társa

„Styria“-kerékpár-gyár GRÁ CZ.

Sok milliószor fogtiszítószer.

SARG-féle egészségügyi hatóságilag megvizsgált (bizonyítvány Bécs 1887. július 3-án.)

megpuhítja és jónak találva, fogsorviszta ajánlja, egyáltalán legolcsóbb tisztítószer. Mindentur kapható.

Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás

Teltsch Gáspárnál

Zomborban és Szabadkán.

Képviselő és gyári raktár világhírű **Kay-ser, Courir, Olimpia, Durange** és **Touristensafet, Continentahl** és **Veiths-Pnematik** kerékpárok urak, hölgyek és gyermekek részére.

Nagy raktár összes alkatrészekben lámpák, csöngők, gumik, golyók, speichnik stb.

Javítások gyorsan és olcsón.

Használt kerékpárok becseréltetnek.